אלא לבר פדא קשיא אמר לך בר פדא אימא סיפא ואם גילח את הראשונה ליום שלשים מגלח את השניה ליום ששים אלא סיפא מסייעא ליה רישא (א) באומר שלימים ולרב מתנא קשיא סיפא אמר לך רב מתנא כדקתני סיפא יום שלשים עולה לכאן ולכאן מאי היא א)מקצת היום ככולו הא אמרה חדא זימנא מהו דתימא ה"מ לענין חדא נזירות אבל לשתי נזירות לא קמ"ל ב)תנן אם גילח יום ששים חסר אחד יצא שיום שלשים עולה לו מן המנין בשלמא לרב מתנא ניחא אלא לבר פדא למה לי הא אמר שלשים חסר אחד אמר לך אנא נמי אהא סמכי ג)תנן מי שאמר הריני נזיר נטמא יום שלשים סותר את הכל בשלמא לרב מתנא ניחא אלא לבר פדא קשיא
אמר

אבל לשתי נזירות לא. אמרינן דליהוי יום אחד עולה למנין נזירות ראשונה ונזירות שניה קמשמע לן דעולה לכאן ולכאן: **תנן אם גילח לס' חסר אחד יצא.** שיום שלשים עולה א]לכאן ולכאן: **בשלמא לרב מתנא.** דאמר אין נזירות פחותה מל' יום ואינו מגלח עד יום ל"א להכי איצטריך לן הא מתניתין ב] דיום שלשים עולה לו מן המנין לכאן ולכאן דכי גילח הראשונה ביום שלשים עולה לו אותו ג]יום לכאן ולכאן ונתחלה ד]מנו ביום נזירות שניה וכי עברו עליו ס' חסר אחת נעשה עליו יום ה]כ"ט בתשלום ל' ו]מקצת היום ככולו: **אלא לבר פדא.** למה לי למיתנא שיום שלשים עולה לו מן המנין הא הוי נזירות משלשים חסר אחד: **אמר לך בר פדא.** אנא דאמינא דאין עיקר נזירות אלא כ"ט יום אהא סמכי דגמירנא להא מתניתין וחזינא ביה דתני שאם גילח יום ששים חסר א' יצא שיום שלשים עולה לו מן המנין ומשום דבתחילה כי גילח ביום שלשים עולה לו לכאן ולכאן ז]ולא משום דאמרינן מקצת היום ככולו ונעשה כמי שגילח ביום שלשים ואחד אלמא דסתם נזירות לא הוי אלא כ"ט ח] ומשום הכי אמינא לעיל שאם גילח ביום ל' יצא אבל טעמא דהא מתניתין לא הוי כדאמרת משום דמקצת היום ככולו: **תנן מי שאמר הריני נזיר נטמא יום שלשים סותר את הכל בשלמא לרב מתנא.** דאמר דאין נזירות פחות משלשים משום הכי כי נטמא ביום שלשים בתוך מלאת קרינא ביה וסותר את הכל. ואי קשיא לך הא תריץ רב מתנא לעיל דאמר מקצת היום ככולו (ב) הכא נמי נימא מקצת היום ככולו ואם נטמא ביום שלשים לא יהא סותר כלום הא לא קשיא דאמר לך רב מתנא הא תנא קמא דרבי אליעזר סבר לא אמרי' מקצת היום ככולו דהכי קא מתרלינן קסבר רבי אליעזר מקצת היום ככולו מכלל ט]דתנא קמא דר' אליעזר סבר לא אמרינן מקצת היום ככולו: **אלא לבר פדא.** דאמר אין עיקר נזירות אלא כ"ט יום אמאי סותר הא י]ניטמא אחר מלאת ימי נזרו:
אמר

המשניות דאע"ג [דחדשה] בסיפא דקתני ואם גילח הראשונה ליום שלשים מגלח השניה לכתחילה ליום ששים אלמא דסוף יום שלשים עולה לו למנין נזירות שני ומקצת יום חשיב כיום שלם והא לא שמעינן מרישא דאדרבה ס"ל לבר פדא דלא אמרי[1] מקצת יום ככולו בסוף נזירות וחשבינן[2] ליה כאדם המקבל נזירות בחצי היום הא לא חשיב חידוש למקשה דפשיטא שאדם מקבל נזירות בחצי היום [ומשני סד"א ה"מ] שלא היה עסוק בנזירות תחילה וניכר לכל נזירותיו אבל הכא דנהג נזירותיו עד חצי היום אימר לא יעלה לו דאינו ניכר נזירותו קמשמע לן דאפי' הכי עולה לו לכאן ולכאן: **הגה"ה אמר לך סיפא מסייעא ואם גילח הראשונה ליום שלשים מגלח השניה ליום ששים.** אלמא דמשך הנזירות כ"ט יום [לכך אמר] דבדיעבד אם גילח הראשונה ביום שלשים יצא ורישא דלכתחילה צריך לגלח ביום שלשים ואחד נעשה כאומר שלימים ומדרבנן בעלמא דגזרינן סתם נזירות אטו היכא דאמר שלימים דאז צריך לגלח לשלשים ואחד כדשני נמי ארישא:

ולרב מתנא קשיא סיפא. דקתני אם גילח ראשונה ליום שלשים אלמא דביום שלשים מצי לגלוחי: אמר לך רב מתנא סיפא יום שלשים עולה לכאן ולכאן. פירוש משום א] הכי דיום שלשים[3] יש לומר הראשונה[4] שלשים יום דילא משום דמקצת היום ככולו ועולה לו מקצתו לנזירות ראשונה הלכך נזיר[5] בדיעבד יצא ולכתחילה בעינן ל"א יום (שלימים) דמשך נזירות שלשים יום כדשני נמי ארישא ומה שמגלח השניה לכתחלה ליום ששים משום דסוף סוף[6] עולה להתחלת נזירות שני מידי דהוה אאדם דמקבל נזירות בחצי היום ונמצא דיום שלשים הויא להתחלת נזירות שני להכי מגלח השניה לכתחילה ליום ששים ופריך לרב מתנא מאי קמ"ל תנא דאמר מקצת היום ככולו הא מרישא שמעינן ליה דקתני מי שאמר הריני נזיר מגלח יום שלשים ואחד ואם גילח ביום שלשים יצא מטעם דמקצת היום ככולו לרב מתנא ומשני דמרישא לא שמעינן אלא דמקצת היום שלשים עולה לו לנזירות אחת שנדר אבל לב' נזירות כמו בסיפא שעולה תחילת שלשים יום לסוף נזירות ראשון לכאן ולכאן [לא] [7] ואם תאמר ולבר פדא נמי תקשה מאי קא משמע לן דאי אתא לאשמועינן דאם גילח הראשונה יום שלשים דיצא הא ברישא קתני לה בהדיא אם גילח יום שלשים יצא וצריך לומר לבר פדא נמי איכא חידוש בסיפא מאי דלא שמעי' מרישא דקתני אם גילח הראשונה ליום שלשים דמגלח השניה ליום ששים לכתחילה דנזירות שני התחיל ליום ל' אחר תגלחת ראשונה וקמ"ל דאותו סוף היום עולה למנין נזירות שני נמצא כי יום ששים הוי שלשים ואחד להתחלת נזירות שני ואע"ג דלא אמרי' מקצת היום ככולו לבר פדא ביום שלשים להשלים נזירות שעבר מודה הוא דמקצת היום מהני להתחיל נזירות שני מידי דהוה אקיבל נזירות עליו בחצי היום דפשיטא דעולה לו ליום שלם והא לא שמעינן מרישא ואיכא קצת חידוש בדבר דס"ד כשאינו עסוק בנזירות וניכר לכל נזירותיו אז הוי מקצתו ככולו בתחילת נזירות אבל הכא דנהג נזירות עד חצי היום אימא לא יעלה דאינו ניכר [קמ"ל] ב] אם גילח ליום ששים חסר אחד יצא שיום ל' עולה לו מן המנין כלומר לכאן ולכאן: **תנן אם גילח יום ששים חסר אחד יצא בשלמא לרב מתנא ניחא.** פירוש שהתנא צריך לאשמועינן ולומר דיום ל' עולה לכאן ולכאן שהרי תגלחת ראשונה היתה ביום ל' וכן תגלחת שניה שהיתה ביום ששים חסר אחד היא ביום ג] שתמלא[8] הנזירות יום ל'[9] שגילח בו בראשונה ולכך צריך ליתן טעם לדבריו ולומר שיום ל' עולה לו מן המנין כלומר לכאן ולכאן אלא לבר פדא למה לי הא אמרי' משך נזירות כ"ט יום ולמה לו לתנא להאריך וליתן טעם לדבריו ד][שיום ל'] עולה לו מן המנין הא ודאי כל תגלחת היתה ביום שלשים ופשיטא דילא בדיעבד כיון דלא בעינן מדאורייתא אלא כ"ט יום: **אמר לך בר פדא [אנא נמי] אהא סמכי.** כלומר מכאן אני מדקדק דמשך נזירות כ"ט יום דקתני דיום שלשים עולה לו מן המנין דמשמע דעולה לו למנין אחרון אלמא דאין עולה למנין ראשון כנזכר לעיל דכיון דתנא מיקל בו כל כך להחשיב יום לכאן ולכאן: **נטמא יום ל' סותר הכל בשלמא לרב מתנא ניחא.** פירוש שנטמא בתוך נזרו וקשה ולרב מתנא מי ניחא הא אמרינן לעיל ולרב מתנא אליבא דתנא קמא דמקצת היום ככולו אם כן כי עשה מקצת יום נשלם יום[10] נזירותו ולא יסתור אלא [ז'] ויש לומר כי אמרי' מקצת היום ככולו היינו לענין תגלחת והבאת קרבנותיו דאם גילח ביום שלשים בדיעבד יצא אם לא נטמא אבל נטמא ביום שלשים קודם תגלחת והבאת קרבנותיו לא אמרינן מקצת היום ככולו להחשיב כנטמא ביום שלשים ואחד אלא ודאי נטמא נזרו וסותר הכל כיון דלא השלים כל נזירותיו בטהרה ואם תאמר תקשי לרב מתנא נמי הא דלקמן בההוא פרקא דתנן הריני נזיר מאה אם[11] נטמא יום מאה סותר הכל מאה ואחד סותר ל' יום ואמאי והא נשלם נזרו אפי' לרב מתנא ולא יסתור אלא ז' ויש לומר דה"נ קאמר בשלמא לרב מתנא ניחא בין רישא דנטמא ביום שלשים דסותר הכל מדין תורה וסיפא דקתני נטמא יום מאה ואחד דקאמר דסותר שלשים יום אע"ג דכבר נשלם נדרו הוי דרבנן מפני שיום מאה ואחד שהוא יום הבאת קרבנותיו גזרינן אטו יום שלשים דסתם נזירות שהוא תגלחת[12] מן התורה דהתם סותר כל שלשים יום למפרע מדין תורה ומהשתא לרב מתנא ניחא בין רישא ובין סיפא כדפרישית (ט) ונראה דיום שלשים ואחד נמי סותר כל שלשים אטו יום שלשים והכי משמע לקמן דקאמר[13] נטמא לל' ואחד סותר הכל ד] אלא לבר פדא קשה בין רישא בין סיפא אמאי סותר שלשים יום בין [שנטמא [ביום] שלשים ובין] שנטמא ביום מאה ואחד הרי נשלם נדרו לגמרי ודוחק לו לומר דכי נטמא ביום שלשים סותר מדרבנן דמדרבנן צריך לנהוג נזירות ל' יום כדאמרי' לעיל לבר פדא דסוף סוף נטמא יום (ה) ס"א לא היה ראוי לגזור אטו נטמא יום ל' כיון דהיא גופא דרבנן ומשני אמר לך בר פדא סיפא כותי דקתני ר"א אומר אינו סותר אלא [שבעה] פי' אינו סותר כלל למפרע נזרו דהא השלים נזרו בכ"ט יום וכי נטמא ביום ל' סותר מיהא ז' שאין יכול להביא קרבנותיו עד שיטהר מטומאה זו שצריך להזות שלישי ושביעי להביא קרבנותיו בטהרה והיינו סותר שבעה שאסור לשתות ביין וליטמא למתים עד שיביא קרבנותיו ואם תאמר אכתי בר פדא שביק רבנן ועביד כר' אליעזר ויש לומר דבר פדא סבירא ליה למדרבי אליעזר משך נזירות כ"ט יום הכי נמי לרבנן דבמשך נזירות לא אשכחן דפליגי אלא בסתירה דלר' אליעזר אינו סותר אלא שבעה ולרבנן שלשים והאי דסותר שלשים לרבנן אינו אלא מדרבנן בעלמא דגזירה מדרבנן היכא דאמר נזירות סתם אטו היכא דאמר שלשים יום שלמים דאז ודאי סותר הכל לכו"ע דהא נטמא בתוך ימי נזרו ורבי אליעזר לא גזר לכך אינו סותר אלא שבעה והיא דלקמן נטמא יום מאה ואחד דסותר שלשים צריך לדחות לבר פדא ולומר דהא נמי דרבנן היא וכולה חד גזירה היא דאי לא הא לא קיימא הא דאם לא יסתור שלשים כשנטמא יום ק"א יבואו לומר כמו כן שלא יסתור שלשים כשנטמא ביום שלשים:
קסבר

מסורת הש"ס

א) [לעיל ה: וש"נ], ב) לקמן טז., ג) ג"ז שם, ד) כ"א שאמאי לא, ה) כ"א ק"א,

נוסחת הריב"ן

א] עולה מן המנין ב] דמשמע לן דיום: ג] היום: ד] בו ביום: ה] כ"ט: ו] ומקצת ז] (ולא משום כו' ככולו) ליתא בכ"י: ח] כ"ט יום: ט] דת"ק לא ס"ל הס"ד ואח"כ מה"ד אלא כו': י] איטמי:

הגהות הב"ח

(א) גמ' רישא (באומר שלמים) תא"מ ונ"ב גי' רש"י נעשה כאומר שלימים: (ב) רש"י ד"ה תנן וכו' והכא נמי וכו' מכלל דתנא קמא לא סבירא ליה הס"ד:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] תוס' ד"ה ולרב מתנא קשיא סיפא וכו' מש"ה וכו' בדיעבד יצא עכ"ל. מן תיבת משום עד תיבת יצא נמחק. ונ"ב מש"ה אם גלח בראשונה יום ל' דילא משום דיום ל' י"ל מקצת יום ככולו ועולה מקצתו לנזירות ראשונה הלכך בדיעבד יצא כצ"ל א"מ: ב] בא"ד בסופו אם גילח ליום ס' חסר א' יצא שיום ל' עולה לו מן המנין כלומר לכאן ולכאן. נ"ב כ"ז נמחק א"מ: ג] תוס' ד"ה תנן אם גלח יום ששים חסר אחד יצא וכו' שתמלא. נמחק תיבת שתמלא ונ"ב שתמו: ד] ד"ה נטמא יום ל' סותר הכל וכו' ונראה דיום שלשים ואחד נמי סותר כל שלשים אטו יום שלשים והכי משמע לקמן דקאמר נטמא לל' ואחד סותר הכל עכ"ל מן תיבת והכי עד תיבת הכל נמחק. ונ"ב דבריהם תמוהים לכאורה דלא נמצא לקמן הכי. ועוד דמאי משמע אם נמצא כך להדיא ול"ל להתוס' לפ"ז כולי הך מילתא. ובאורח מישור ראיתי שהגיה כאן דזה"ל והמ"ל לקמן דקאמר נטמא לג' סותר הכל נטמא לשלשים ואחד סותר הכל כצ"ל והס"ד ואח"כ מה"ד אלא לבר פדא קשה עכ"ל הא"מ. וגם דבריו סתומים וקולר כמובן. ואולם אחרי העיון הדק היטב הבנתי דעתו נפל כאן בדפוס דבספרים היה כתוב וא"ל לקמן וכו' והוה ולאשי תיבות והוה מלי למימר וכו' דקאמר במתני' נטמא יום שלשים סותר הכל אלא למתני נטמא יום שלשים ואחד סותר הכל וכמ"ש גם הכתוב לקמן דף טז ע"ב ד"ה נטמא ביום ק"א וכו' והמדפיס טעה בראשי תיבות של והמ"ל והיה כתוב שהיה והכי משמע לקמן והשב לתקן ותקנתו קלקלתו ולפיכך האריכו לבאר הדבר באר היטב והשתא הגהתו דעל א"מ הנ"ל מובנת ודו"ק:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה נטמא יום שלשים. ונראה דיום ל"א וכו'. עי' לקמן י"ד ע"ב תד"ה לוקה ודף טז ע"ב תד"ה נטמא:

הגהות התוספות

1. נ"ל אמרינן. 2. נ"ל והכא חשבינן. 3. תיבות דיום שלשים נמחקות. 4. נ"ל דאם גילח הראשונה לשלשים. 5. תיבת נזיר נמחק. 6. נ"ל דסוף היום. 7. נ"ל וסוף היום לתחילת נזירות שני דהיינו לכאן ולכאן לא שמעינן ואם תאמר כו'. 8. נ"ל שתמלא. 9. נ"ל ל' יום מיום שגילח בו כו'. 10. תיבת יום נמחק. 11. נ"ל יום ותיבת אם נמחק. 12. נ"ל יום תגלחת.13. תיבת דקאמר נמחק.

פי' הרא"ש

אלא לבר פדא קשיא יגלח את הראשונה ביום שלשים והשניה ביום ס' וכי היכי דפריך לה מרישא ומשני לה הכי נמי פריך ומשני מסיפא והכי אורחא דתלמודא בכמה דוכתי דפריך מכמה משניות אע"ג דחד שינויא לכולהו: מאי היא מקצת היום ככולו הא אמרה רב מתנא חדא זמנא דרישא דמתני' שני לה הכי דסברא מקצת היום ככולו ותימה לבר פדא (לב"ר) נמי תקשי לך מאי קמ"ל דאמרינן נעשה כאומר שלמים הא אמר חדא זמנא וי"ל דלבר פדא ניחא דשמעי' מינה דאותו יום שהוא מגלח לנזירות ראשונה עולה לו למנין נזירות שניה וקמ"ל דאע"ג דאין תחלת היום עולה לו בסוף הנזי' סוף היום עולה לו בתחי' הנזי'. אלא לרב מתנא כיון דשמעינן דמקצת היום עולה לו בסופו כ"ש שסוף היום עולה לו בתחלתו ולא שמעינן שום חידוש מהך סיפא מהו דתימא ה"מ לענין חדא נזירות כגון שיעלה תחלת היום בסוף הנזירות או סוף היום בתח' נזי' אבל יום ל' שגילח (לא יעלה) [שעולה] לו תחילת היום לסוף נזי' ראשונה אימא לא יעלה לו סוף היום לתחלת נזי' אחרונה דחד יומא לתרתי נזי' לא מפלגי' קמ"ל שיום ל' עולה לו מן המנין: אלא לבר פדא למה לי הא אמר ל' חסר אחד דס"ד דה"ק שיום ל' עולה לו לכאן ולכאן כדפריש לה רב מתנא לעיל ולבר פדא מה צריך יום ל' למנין הראשון הא אמר ל' חסר אחד אמר לך בר פדא אנא נמי אהא (סמכינן) [סמכי] מכאן אני לומד דסתם נזירות כ"ט יום מדקאמר שיום ל' עולה למנין הב' אלמא נשלמה נזירות הא' [דאל"כ] תו לא מצי למהוי מחשבון נזי' הב' דלא אמרינן מקצת היום ככולו ונמצא שכל היום כולו צריך להשלים נזי' א': בשלמא לרב מתנא ניחא כיון דסתם נזי' ל' יום אם נטמא ביום ל' קודם הבאת קרבנותיו סותר הכל דהא דאמר רב מתנא מקצת היום ככולו היינו לאחר הבאת קרבנותיו אבל קודם הבאת קרבנותיו אכתי הוי נזיר מדאורייתא וסותר הכל אלא לבר פדא דאמר סתם נזי' כ"ט יום מדאורייתא אמאי סותר דפשיטא דנזיר שהשלים נזירותו ואחר מלהביא קרבנותיו שאינו סותר אם נטמא:

קסבר רבי אליעזר מקצת היום כבולו. השתא חוזר[1] לרב מתנה וליישב דברי רבי אליעזר אליבא דתנא קמא כי[2] היכי דלרבנן משך נזירות שלשים יום ה"נ לרבי אליעזר דאלרבה מדרבנן [נשמע] לר' אליעזר דבמשך נזירות לא פליגי וכ"ת א"כ לר' אליעזר נשמור כל שלשים יום קסבר רבי אליעזר מקצת היום ככולו ואפילו נטמא קודם הבאת קרבנותיו דאחרי שעשה מקצת נזירות ביום שלשים ואח"כ נטמא חשיב כנטמא ביום שלשים ואחד על כן אינו סותר אלא ז' תימה דאמרינן לקמן והימים הראשונים יפלו מכלל דאיכא אחרונים וזה אין לו אחרונים וי"ל דהאי סברא לא מהניא אלא דלא סתר מאה אבל שלשים מיהא סותר ורבנן סברי לא אמרינן מקצת היום ככולו היכא דנטמא קודם הבאת קרבנותיו ולהכי סותר כל שלשים יום ובהא פליגי רבנן ור' אליעזר אליבא דרב מתנא:

תנן הריני נזיר מאה יום נטמא יום מאה סותר את הכל רבי אליעזר אומר אינו סותר אלא שלשים ואי ס"ד סבר ר' אליעזר מקצת היום ככולו לסתור ז'. לרב מתנא פריך א] ומי ס"ד [לאו] מקצת היום ככולו כלומר לבר פדא ליסתור כולהו כל ק' יום: **אמר** ריש לקיש. ב] כבר פדא ולא אמרינן מקצת היום ככולו וכ"ת אמאי אינו סותר כולהו אמר ר"ל כו' אמרה תורה נטמא ביום מלאת דהיינו ביום ק' שהוא יום מלאת נזרו תן לו תורת נזרו כלומר שיעשה עוד תורת סתם נזירות שלשים יום וגזירת הכתוב אלא יסתור כולו וא"ת לבר פדא יסתור כולו אמר רבי אליעזר אמאי אינו סותר אלא ז' לנטמא ביום ק' דסותר שלשים ליפלוג לעולם בנטמא ביום ק' עצמו במה דברים אמורים כשאמר שלמים[3] שלשים אבל לא אמר שלמים לא סתר אלא ז' דמקצת היום ככולו ונראה למהר"ף דמתניתין איירי דאמר מאה יום ולא אמר שלמים ודקשיא לך לרב מתנא אליבא דר' אליעזר כיון דאמרינן דמקצת היום ככולו אף בנטמא ביום ק' לא נסתור אלא ז' לא תיקשי דאמר[4] ר"ל ותירוץ זה מסיק לשניהם דגזירת הכתוב הוא לסתור שלשים דע"כ ביום מלאת קאי כי נטמא ביום ק' אע"ג דמקצת היום ככולו לא יימא כאילו נטמא יום ק"א אחר מלאת דאינו סותר אלא ז' דהא אם לא נטמא היה צריך להשלים נמי כל יום ק' אם כן יום מלאת הוא וגזירת הכתוב כי נטמא ביום מלאת שיסתור ל' יום ואם תאמר בריש נמי כי נטמא ביום ל' לר' אליעזר אמאי אינו סותר אלא ז' יסתור כל שלשים שהרי נטמא ביום מלאת ויש לומר דמשמעות דקרא משמע דאיירי בדמפרש גזירותו ולא בסתם גזיר מדקאמר נטמא ביום מלאת תן לו תורת גזיר פירוש סתם גזירות מכלל דעד השתא לאו בסתם גזירות קיימא אבל כי נדר גזירות סתם בהא לא איירי כלל שאם נטמא ביום מלאת שנתן לו עוד תורת סתם גזיר דודאי לא יהבינן ליה שלשים כיון דאיתא[5] לרב מתנא ג] ולבר פדא דגזירות הוי כ"ט להכי אינו סותר אלא ז' (בו) לר' אליעזר אבל בסיפא איירי כשנדר בפירוש שלשים אז לא הוי נמי סתם גזיר דהא פירש שלשים יום ובההיא מודה רבי אליעזר כי נטמא ביום שלשים דסותר שלשים דבדידיה נמי איירי קרא דזאת תורת הנזיר: **שומע** אני מיעוט ימים שנים. ויהיה סתם גזירות ב' ימים תלמוד לומר קדוש יהיה גדל פרע ואין גידול פחות משלשים יום כמנין [יהיה]: **שהן** צריכין למלאות הוי אומר [שלשים]. כלומר חדש שפעמים משלשים יום ופעמים חסר ת': **מאי** לאו רב מתנא כרבי יאשיה. דדרש יהיה ובר פדא כר' יונתן דדרש מעד מלאת ולא עד בכלל דהיינו כ"ט יום: אמר לך רב מתנא דכו"ע שלשים כותיה.[6] דרבי יאשיה סבר בכל דוכתין עד ולא עד בכלל הילכך [יהיה] [7] איבעי למימר ורבי יונתן סבר בכל דוכתין עד ועד בכלל ולא איצטריך דרשא דיהיה אלא מעד מלאת נפקא ובר פדא צריך לומר תנאי היא: **ואימא** שבת. שהשבת ממלא השבוע: **מי** איכא חסירותא. הא כל ימי השבועות שלמים בשבת אבל החדשים יש מלאים ויש חסרים: ואימא

אמר לך בר פדא אימא סיפא ר' אליעזר אומר אינו סותר אלא ז'. כנגד אותן ימים שמונה בהן שלשי ושביעי מחמת טומאה: **ואי ס"ד דבעינן שלשים ניסתור כולהו.** אלא לאו [ד] דאין עיקר נזירות [לר"ת] אלא כ"ט יום. ומאי טעמא דר' אליעזר דאמר דסותר ז' משום דצריך לגלח לאחר שהזה עליו שלשי ושביעי מחמת טומאה כדמפרש ביה קרא ביום השביעי יגלחנו[ה] ובדין הוא דאינו צריך לסתור מהן כלום שהרי עברו עליו כ"ט יום בטהרה אלא משום דהשתא נתגלח על הטומאה וקיים להו לרבנן דאין שיער מתגדל כדי לכוף ראשו של זה בלא עיקרו של זה בפחות מז' ימים ולהכי אמר רבי אליעזר דצריך שיהא סותר ז' ומונה ז' אחרים כנגדן והכי נמי מפרש טעמא דרבי אליעזר לקמן[ו]. ואי קשיא אמאי לא מתרץ בר פדא הכי [ז]כדישא מאי טעמא סותר את הכל משום דנעשה כאומר שלמין היינו טעמא דלא מתרץ לה הכי דקסבר דכיון דנטמא לאחר כ"ט יום לא מדאיגן ליה מקרבן כולי האי עד שלשים אחריני דילמא אתי למיעבר על נזריה ואתי לידי תקלה: [ז]ל"ת **רבי אליעזר אומר אינו סותר אלא ז'.** דבעי הזאה שלשי ושביעי ואח"כ יביא קרבן נזיר בטהרה. אלמא קסבר דעיקר נזירות שלשים חסר א' ובדין הוא דאינו סותר כלל והאי דסותר ז' כדי שיביא קרבנו בטהרה: **לא נעולם אימא לך דסבר רבי אליעזר שלשים בעינן כו'.** ורב מתנא אמר לך לעולם אימא לך לר' אליעזר לא הוי נזירות פחות משלשים יום והאי דאמר אם כן ניסתור להו לכולהו היינו טעמא דלא סתר להו דקסבר מקצת יום שלשים שעבר עליו בטהרה כולו דמי: **תנן הריני נזיר מאה יום נטמא יום מאה סותר את הכל.** ואפי' לבר פדא הואיל [ז]דקאמר מאה יום שלמים משמע: **ואי ס"ד דסבר ר' אליעזר מקצת היום ככולו לסתור ז'.** ומו לא כי נטמא ביום ק' שהרי כבר עבר נזירותו כשנטמא [ה]ולדבריך אי לא סבר מקצת היום ככולו ליסתור להו לכולהו ואמאי קאמר אינו סותר אלא שלשים: **לעולם לא סבר מקצת היום ככולו.** והאי דקאמר אינו סותר אלא שלשים יום מסייע ליה לבר פדא. והאי דקאמר אי לא סבירא ליה דמקצת היום ככולו ואכתי לא [ו]שלימין אמאי לא סתר לכולהו אמר ריש לקיש היינו טעמא דרבי אליעזר כו': **זאת תורת הנזיר ביום מלאת ימי נזרו** [ז]. בין לנזירות שלשים בין לנזירות מאה תן לו תורת נזיר דהיינו שלשים והיינו דקאמר אינו סותר אלא שלשים: [ח]**אלו הן ימים שצריכין למלאות הוי אומר ל'.** דחדשה של לבנה אינו אלא כ"ט וחצי ופעמים שהוא צריך להשלים למנין שלשים לאפוקי שאר ימים של עשרים ושל ארבעים שאינן צריכין למלאת [ט] דמשמע דתיהוי נזירות באותן ימים שצריכין למלאות כמה הן (הרי) כ"ט: **רבי יאשיה סבר.** דהאי דכתיב עד מלאת עד ל' משמע ולא [י]שלשים בכלל להכי איצטריך גדל פרע שאין גידול שיער פחות משלשים: **ורבי** (ג) **יונתן סבר עד ועד בכלל.** ולא איצטריך לן מגדל פרע [כ]דאלו מעד מלאת הימים נפקא: **אמר מר אי אלו הן ימים שצריכים למלאות הוי אומר שלשים.** דמשמע דתהוי נזירות סתם שלשים יום: **ואימא שבת.** כדי שבוע הוי סתם נזירות דהוי [ל]ששה ימים [מ]אתי יום שביעי וממלא לה [נ]לשבוע ואימא דעד מלאת הימים עד מלאת [ס]שבוע קאמר: [ע]**מאי חסירותא איכא.** דבעי השלמה כולהי שבועי כי הדדי ניהו ומשום הכי ליכא למימר דאיירי בהו קרא אבל חדש דאיכא חסירותא דאיכא חסר ואיכא מלא [פ]איכא לך למימר האי לחדש הוא דאתא קרא: ואימא

אמר לך בר פדא אימא סיפא ר' אליעזר אומר אינו סותר אלא שבעה [א] אי סלקא דעתך שלשים בעינן נסתור כולהו קסבר רבי אליעזר [ב]מקצת היום ככולו [ג]תנן הריני נזיר מאה יום נטמא יום מאה סותר את הכל רבי אליעזר אומר אינו סותר אלא שלשים יום ואי סלקא דעתך סבר רבי אליעזר מקצת היום ככולו נסתור שבעה ואי לא סבר מקצת היום ככולו ליסתור כולהו לעולם לא אמרינן מקצת היום ככולו אי הכי ליסתור כולהו אמר ריש לקיש היינו טעמא דרבי אליעזר אמר קרא [1]זאת תורת הנזיר ביום מלאת ימי נזרו [2]התורה אמרה נטמא ביום מלאת תן לו תורת נזיר לימא כתנאי [2]עד מלאת הימים שומעני מיעוט ימים שנים ת"ל קדוש יהיה גדל פרע אין גידול שער פחות משלשים דברי רבי יאשיה רבי [ג] יונתן אומר אינו צריך הרי הוא אומר עד מלאת הימים אי אלו הן ימים שצריכין למלאות הוי אומר שלשים מאי לאו רב מתנא דאמר כרבי יאשיה ובר פדא דאמר כרבי יונתן אמר לך רב מתנא כולי עלמא שלשים בעינן והכא [7]בעד ועד בכלל פליגי רבי יאשיה סבר עד ולא עד בכלל ורבי יונתן סבר עד ועד בכלל אמר מר אי אלו הן ימים שצריכין למלאות הוי אומר שלשים ואימא שבת שבת מי איכא חסירותא ואימא

פי' הרא"ש

אמר לך בר פדא אימא סיפא וכו' ואי ס"ד ל' יום בענין נסתור כולהו: אינו סותר אלא שבעה. כלומר אינו סותר כלל אלא ממנין ז' ימי טומאתו ואז יביא קרבנותיו ואע"ג דטמא משלח קרבנותיו שאני נזיר דכתי' [ונתן] על כפי הנזיר וכיון דסבר ר"א סתם נזי' כ"ט יום מסתמא רבנן לא פליגי עליה בעיקר משך ימי נזירות אלא דבהא קמפלגי דרבנן סברי סותר ביום ל' נזירות אטו היכא דאמר הריני ל' יום דסותר הכל מדאורייתא ומביא קרבן טומאה והיינו דפרישי' לעיל דליכא מידי בין רב מתנא לבר פדא אלא דלרב מתנא אם נטמא ביום ל' קודם הבאת קרבנותיו סותר מדאורי' ומביא קרבן. ולבר פדא אינו סותר אלא מדרבנן: ואי ס"ד קסבר ר"א מקצת היום ככולו נסתור ז' פי' לא לסתור כלל ופריך ואי לא סבר מקצת היום ככולו ניסותר כולהו כיון שנטמא ביום אחרון של נזירותו: אמרה תורה נטמא ביום מלאת תן לו תורת נזיר. כלומר לעולם לית ליה מקצת היום ככולו אלא גזירת הכתוב הוא דאם נטמא ביום אחרון של נזירותו אפי' אם נזר נזירות מרובה אינו סותר אלא ל' יום כתורת סתם נזירות לכאורה איתותב רב מתנא דלא משני תלמודא אלא אליבא דבר פדא ואיכא למימר דרב מתנא מוקי לה באומר שלמים: שומע אני מיעוט ימים ב' דסתם נזירות אינו אלא ב' ימים ת"ל גדל פרע ואין גידול פרע פחות מל' יום דהכי משמע כמנין יהיה גדל פרע: אלו הן ימים שצריכין מלאת אלו ימי החודש שפעמי' הם כ"ט ופעמי' ממלא יום אותה החודש ועשרים אותו מל' יום. ובר פדא כרבי זה"ק עד מלאת עד אותו היום שממלאים את החודש ולא יום מלאת בכלל. ור' יאשיה נמי אית ליה עד ולא עד בכלל ולהכי דריש ליה מקדוש יהיה ומשני תרוייהו סברי ל' יום: ואימא (מה) שבת שהוא משלים ששת ימי המעשה להיותם נקראים שבוע: מי איכא חסרונא לישנא דמלאת משמע שפעמים בא למלאת החסרון כגון חודש שפעמים הוא מכ"ט אבל בימי השבוע ליכא חסרון:

מסורת הש"ס

א) [נעיל ה: וש"נ], ב) לקמן טז., ג) [לקמן כ.], ד) [בכרכות כו: עירובין פב: פסחים קיז: ר"ה ל: סוכה מא: מנחות סח: חולין מו. נד: ערכין יח. נדה נח:], ה) [במדבר כ:], ו) [דף לט:], ז) סותר,

---

תורה אור השלם

1. וְזֹאת תּוֹרַת הַנָּזִיר בְּיוֹם מְלֹאת יְמֵי נִזְרוֹ יָבִיא אֹתוֹ אֶל פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד: במדבר ו יג
2. כָּל יְמֵי נֶדֶר נִזְרוֹ תַּעַר לֹא יַעֲבֹר עַל רֹאשׁוֹ עַד מְלֹאת הַיָּמִם אֲשֶׁר יַזִּיר לַיְיָ קָדֹשׁ יִהְיֶה גַּדֵּל פֶּרַע שְׂעַר רֹאשׁוֹ: במדבר ו ה

נוסחת הריב"ן

א) ש"מ לתין עיקר נזירות אלא כו' ותיבת לר"ת ליתא בכ"י: ב) דיש: ג) מן ל"ת ר"ת כו' עד שלשים בענין כו' ליתא בכ"י: ד) וקאמר: ה) ולטעמיך: ו) לא שלימו להו ק' אמאי כו': ז) הטורה אמרה נטמא ביום מלאת בין לנזירות כו': ח) ואיהו הן: ט) למלאת הס"ד ואח"כ מה"ד מאי לאו רב מתנא דאמר כו' יאשיה דאמר כו' יאשיה דאמר בהדיא אין גילוח פחות מל' יום וכר פדא דאמר עד ימים שלריך למלאות דמשמע דתהוי נזירות שלריכין למלאות כמה הם הרי כ"ט הס"ד ואח"כ מה"ד ר' יאשיה כו': י) יום ל': כ) הסה: ל) ששת: מ) ואתי: נ) לשבעה: ס) ימי שבוע: ע) איכא חסירותא דבעי' השלמה: פ) אית לך למימר משום האי לחודיה הוא דאתא קרא:

הגהות הב"ח

(א) גמ' ואי סלקא דעתך שלשים: (ב) שם דברי ר' יאשיה כ' אומר אינו צריך וכו' ורבי סבר עד כל"ל: (ג) רש"י ד"ה ורבי סבר וכו' מגדל פרע דאפילו מעד מלאת:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א) תוס' ד"ה מנן הריני נזיר וכו' לרב מתנא פריך. נ"ב כאן הס"ד ואח"כ מה"ד ואי לא סבר מקצת היום ככולו וכו' עכ"ל וכל"ל א"מ: ב) ד"ה אמר ר"ל כבר פדא. נ"ב אמר ר"ל לעולם כבר פדא: ג) באא"ד בסופו כיון דאיתא לרב מתנא. נ"ב מקצת היום ככולו:

הגהות התוספות

1. ל"ל מחזר למרך 2. ל"ל והכי קאמר כי היכי כו'. 3. תיבת שלשים נמחק. 4. ל"ל דתירוץ זה דאמר ר"ל מסיק לשניהם כו'. 5. ל"ל דאית ליה לרב מתנא מקצת היום ככולו. 6. ל"ל כוותי. 7. ל"ל מסיק מיהיה. ותיבות איבעי למימר נמחקות.